

Sosiaali- ja terveystoiministeriön toimintasuunnitelma 2016–2019

Toimenpiteet vuodelle 2019

Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2019:6

Sosiaali- ja terveysministeriön
TOIMINTASUUNNITELMA 2016–2019
TOIMENPITEET VUODELLE 2019

Sosiaali- ja terveysministeriö

ISBN PDF: 978-952-00-4030-7

Kannen kuvat: Tuula Holopainen, Irmeli Huhtala, Kuvatoimisto Rodeo, Shutterstock

Helsinki 2019

Kuvailulehti

Julkaisija	Sosiaali- ja terveysministeriö	25.1.2019	
Tekijät			
Julkaisun nimi	Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma 2016–2019 Toimenpiteet vuodelle 2019		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:6		
Diaari/hankenumero	STM/3895/2018	Teema	
ISBN PDF	978-952-00-4030-7	ISSN PDF	2242-0037
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4030-7		
Sivumäärä	35	Kieli	Suomi
Asiasanat	toimintakertomus, tilinpäätös, tuloksellisuus		
Tiivistelmä	<p>Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma perustuu ministeriön strategiaan ja pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmaan. Nelivuotinen toimintasuunnitelma konkretisoi strategian ja hallitusohjelman toimeenpanon sosiaali- ja terveysministeriössä hallituskaudella 2016-2019. Tässä päivityksessä on tarkistettu nelivuotiskauden tavoitteita, yksilöity vuoden 2019 toimenpiteet ja tulosyksiköille osoitetut resurssit.</p>		
Kustantaja	Sosiaali- ja terveysministeriö		
Julkaisun myynti/jakaja	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Social- och hälsovårdsministeriet	25.1.2019	
Författare			
Publikationens titel	Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan 2016–2019 Åtgärder för 2019		
Publikationsseriens namn och nummer	Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2019:6		
Diarie- /projektnummer	STM/3895/2018	Tema	
ISBN PDF	978-952-00-4030-7	ISSN PDF	2242-0037
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4030-7		
Sidantal	35	Språk	Finska
Nyckelord	verksamhetsberättelse, bokslut, resultatnriktning		
Referat	<p>Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan baserar sig på ministeriets strategi och regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering. Verksamhetsplanen för fyraårsperioden konkretiserar genomförandet av strategin och regeringsprogrammet vid social- och hälsovårdsministeriet under regeringsperioden 2016–2019. I denna uppdatering har målen för fyraårsperioden setts över samt åtgärderna för 2019 och de resurser som anvisas till resultatenheterna specificerats.</p>		
Förläggare	Social- och hälsovårdsministeriet		
Beställningar/ distribution	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of Social Affairs and Health	25.1.2019	
Authors			
Title of publication	The Ministry of Social Affairs and Health Action Plan 2016 – 2019 Measures for 2019		
Series and publication number	Reports and Memorandums of the Ministry of Social Affairs and Health 2019:6		
Register number	STM/3895/2018	Subject	
ISBN PDF	978-952-00-4030-7	ISSN PDF	2242-0037
Website address URN	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4030-7		
Pages	35	Language	Finnish
Keywords	annual report, annual accounts, performance		
Abstract	<p>The action plan of the Ministry of Social Affairs and Health is based on the Ministry's strategy and the Government Programme of Prime Minister Juha Sipilä's Government. The four-year action plan concretises the implementation of the strategy and the Government Programme in the Ministry of Social Affairs and Health during the government term 2016–2019. In this update, the objectives for the four-year period have been revised and the measures and resources allocated to the profit centres have been specified for 2019.</p>		
Publisher	Ministry of Social Affairs and Health		
Publication sales/ Distributed by	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Sisältö

1	VUODEN 2019 KESKEISET TAVOITTEET	9
2	TYÖLLISYYS JA KILPAILUKYKY	11
3	OSAAMINEN JA KOULUTUS	13
4	HYVINVOINTI JA TERVEYS	15
5	BIOTALOUS JA PUHTAAT RATKAISUT	21
6	DIGITALISAATIO, KOKEILUT JA NORMIEN PURKAMINEN	22
7	RAKENNEPOLIITTISET UUDISTUKSET	24
8	LAINSÄÄDÄNTÖ	29
9	MUU HALLITUKSEN STRATEGISIA TAVOITTEITA TUKEVA TOIMINTA	31
10	TULOSALUEKOHTAISET RESURSSIT	35

LUKIJALLE

ESIPUHE

STM -konsernin tehtävänä on turvata ihmisten toimintakykyä, toimeentuloa ja palveluita. Näitä tehtäviä toteutamme säädösvalmistelun, monipuolisen ohjauksen sekä poikkihallinnollisen yhteistyön avulla.

Vuonna 2019 jatkamme uuden konsernistrategian mukaista toimintaa eheän ja kestäväen yhteiskunnan rakentamiseksi. Keinoiksi olemme tunnistaneet ihmisten aktiivisen osallisuuden, yhteen toimivat palvelut ja etuudet, kestäväen rahoituksen, turvallisen ja hyvinvoivan elin- ja työympäristön sekä hyvinvoinnin vahvistamisen työn murroksessa.

STM –konsernin tärkeä yhteinen tavoite tulevalla hallituskaudella on uudistaa sosiaaliturvaa niin, että se kannustaa työllisyyteen, toimeliaisuuteen ja oppimiseen. Palveluita ja etuuksista on saatava nykyistä eheämpi kokonaisuus palvelumuotoilun avulla. Toinen iso tavoite on uudistaa sosiaali- ja terveystalouden sisältöjä entistä ketterämmiksi ja asiakaskeskeisemmiksi huomioimaan nykyistä paremmin ihmisten elämäntilanteet. Kun investoidaan ihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja työllisyyteen, investoidaan Suomen tulevaisuuteen.

Tiedolla johtaminen parantaa palvelujen vaikuttavuutta, tehostaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa ja vahvistaa siten osaltaan Suomen talouden kestävyyttä. Toimintavuonna 2019 erityisen tärkeää onkin laaja-alainen varautuminen digitalisaatioon, tietopolitiikkaan ja tekoälyn lisääntyvään hyödyntämiseen. Tässä muutoksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota henkilöstön osaamiseen ja uudistuviin työmenetelmiin niin omassa STM-konsernissa kuin koko toimialallakin.

Suomi toimii EU:n neuvoston puheenjohtajana heinä-joulukuussa 2019. Kauden yleis-teemaksi STM valmistelee hyvinvointitaloutta. Siinä on kyse väestön hyvinvoinnin ja talouden hyvin monitahoisesta ja vastavuoroisesta yhteydestä, jonka tunnistaminen ja

huomiointi päätöksenteossa mahdollistaa niin kestäväen kasvun kuin sisäisen turvallisuudenkin. STM tulee omalla sektorillaan vaikuttamaan keskeisiin ohjausasiakirjoihin kuten neuvoston strategiaan, tulevaan komission työohjelmaan sekä rahoituskehyskehyksiin. Lisäksi STM vaikuttaa mm. Arktisen neuvoston ja Euroopan neuvoston puheenjohtajina sekä WHO:n hallintoneuvostossa.

Vuoden 2019 säädösvalmistelua ohjaavat uuden hallitusohjelman linjaukset. Ministeriön lainsäädäntösuunnitelmaan sisältyy jo nyt monia sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta sekä maakunta- ja aluehallintouudistuksesta johtuvia säädösmuutoksia. Näköpiirissä on varsin isoja kokonaisuuksia kuten terveydenhuoltolain, eläkesäätiö- ja vakuutuskassalain, ammattihenkilölainsäädännön ja kuntoutuslainsäädännön kokonaisuudistukset. Uutena suurena kokonaisuutena alamme valmistella sosiaaliturva-uudistusta. Välttämättömiä säädösmuutostarpeita aiheutuu myös EU-sääntelystä.

Vuodesta 2018 olemme toimineet uudessa organisaatorakenteessa. Samaan aikaan ministeriön johtamiskäytäntöjä, päätösten valmistelua ja vuosittain toistuvia prosesseja on selkiytetty. Henkilöstö toteuttaa ministeriön lakisäätöisiä tehtäviä, hallituksen ohjelmaa ja poliittisia linjauksia. Vaikka valmistelu voi olla eri tavoin organisoitua, kaikkea päätöksentekoa koskevat samat linjaorganisaation prosessit ja valtuudet. Ministeriön sisäisiä toimintatapoja on mahdollisuus edelleen parantaa, kun jatkamme Kampuksen hyödyntämistä ja otamme käyttöön uuden asianhallintajärjestelmä VAHVAn. Hyvät esimies- ja alaistaidot sekä joustavat tavat tehdä yhteistyötä keskenämme, koko STM-konsernissa ja laajojen sidosryhmiemme kanssa ovat jatkossakin välttämättömän edellytys strategiamme mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee
Tammikuu 2019

1 VUODEN 2019 KESKEISET TAVOITTEET

Nelivuotisen toimintasuunnitelman keskeisimmät tavoitteet sekä rakenne perustuvat hallitusohjelmaan, hallituksen toimintasuunnitelmaan sekä ministeriön strategiaan. Toimintavuonna 2019 ministeriö keskittyy erityisesti seuraavien poikkileikkaavien tavoitteiden toteutukseen, jotka heijastuvat ministeriön kaikkien osastojen sekä hallinnonalan laitosten toimintaan:

Toimintasuunnitelmaan on koodattu ministeriön uusi strategia vasempaan sarakkeeseen seuraavasti:

STR 1: Vahvistamme eheän yhteiskunnan ja talouden kasvua

STR 2: Tuemme ihmisten aktiivista roolia yhteisöissään ja yhteiskunnassa

STR 3: Varmistamme että asiakas saa tarvittavat, vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut ja etuudet

STR 4: Rakennamme turvallisuutta ja hyvinvointia edistävää työ- ja elinympäristöä.

STR 5: Huolehdimme että sosiaaliturvan ja vakuutusjärjestelmän rahoitus on kestäväällä pohjalla

STR 6: Tuemme hyvinvointia työn murroksessa.

STR 7: Teemme kestäviä tulevaisuuden ratkaisuja yhdessä muiden kanssa

EU- puheenjohtajuus, kärkihankkeet ja sote-uudistus ovat viestinnän tärkeimmät painopisteet vuonna 2019.

2 TYÖLLISYYS JA KILPAILUKYKY

Kilpailukykyyn vahvistaminen elinkeinoelämän ja urheilun edellytyksiä parantamalla			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Tavoitteena vahvistaa Team Finland - verkostoa yhteistyötä tiivistämällä <i>Projekti: OH320-S11100-02</i> Business Finland STR 7	TEM ja UM (VNK) STM: JOT, HPO, OHO Laitokset: THL	Vakiinnutettu kansainvälisen verkostoitumisen toimintatavat	0,2
Uudistetaan hankintalaki kansallista etua ja kansalaisten hyvinvointia tukevaksi. STR 3	TEM Kaikki ministeriöt STM: HAL, HPO,		
Sairausvakuutuslain muuttaminen <i>Projekti: OH250-S12200-02 Osallistava sosiaaliturva</i> STR 5	STM: SVO, HPO	Lääkekorvaussäästöt tehty. Jatketaan ehdollisen korvattavuuden seuranta.	0,8
Kelan indeksien muutos <i>Projekti: OH250-S12200-02 Osallistava sosiaaliturva</i> STR 5	STM: SVO	Tehty	
Työn vastaanottamista estäviä kannustinloukkuja puretaan ja rakenteellista työttömyyttä alennetaan			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Työttömyysturvan uudistus <i>Projekti: OH250-S12100-02 Työttömyysturvan uudistus</i> STR 5 Vuorotteluvapaajärjestelmän ehtojen tiukentaminen <i>Projekti: OH250-S12300-02 Vuorotteluvapaajärjestelmä</i> STR 5	STM yhteistyössä: VM, STM, työmarkkinajärjestöt STM: SVO, HPO, VIE Aikataulu: 15.10.2015 mennessä.	Täydennetty aktiivimallia poliittisen ohjauksen mukaan	1,5
Hallitus luo osallistavan sosiaaliturvamallin. <i>Projekti: OH250-S12200-02 Osallistava sosiaaliturva</i> STR 2	TEM VM, STM STM: SVO, HPO, VIE Laitokset: THL	Kuntakokeilut jatkuvat vuoden 2019 loppuun	0,5
Paikallista sopimista edistetään ja työllistämisen esteitä puretaan Sosiaali- ja terveysministeriö on osallistunut ja toteuttanut oman osuutensa kärkihankkeeseen vuonna 2016.			

Toimenpide 8: Tehdään Suomesta genomitiedon mallimaa			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Hallitus on sopinut genomikeskuksen ja kansallisen syöpäkeskuksen perustamisesta sekä julkisten biopankkien toimintojen yhtenäistämistä. STM vastaa toimenpiteiden valmistelusta ja toimeenpanosta yhteistyössä TEM:n, OKM:n ja muiden toimijoiden kanssa. STR 7	STM: HPO, VIE, JOT, OHO TEM, OKM sairaanhoitopiirit, korkeakoulut, asiantuntijalaitokset	Uudistettu biopankkilakia. Perustettu Genomikeskus. Jatkettu kansallisen neurokeskuksen valmistelua. Tuettu biopankkien toimintamallien yhtenäistämistä. Valmisteltu Genomikeskuksen ja Tietolupaviranomaisen toiminnan käynnistämistä ja genomitiedon hyödyntämistä ja koko kentän toimintaa. Tuettu kansalaisviestintää.	8,6
Asuntorakentamista lisätään			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Toteutetaan hallituksen asuntopoliittiset linjaukset (liite 4). <i>Projekti: OH350-S15100-02 Asuntopoliitiikka</i> STR 4	YM STM: SVO Laitokset: TELA, FIVA työeläkeyhtiöt	Osallistuttu tarpeen mukaan.	0,1

3 OSAAMINEN JA KOULUTUS

Hallituskauden kärkihankkeet:

Nopeutetaan siirtymistä työelämään			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
<p>Kelpoisuussääntelyn uudistaminen, kärkihankkeen toimenpide 4</p> <p><i>Projekti: OH290-S23400-02 Kelpoisuusvaatimukset</i></p> <p>STR 1</p>	<p>VM</p> <p>Yhteistyössä: STM, OKM, kaikki ministeriöt</p> <p>STM: TTO, HPO, kaikki osastot KVVY (suhde valtiosopimukseen)</p>		
Parannetaan taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
<p>Laajennetaan prosentitaiteen periaatetta yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa taiteen hyvinvointivaikutusten tukemiseksi.</p> <p><i>Projekti: OH290-S24200-02 Prosenttitaide</i></p> <p>STR 4</p>	<p>OKM</p> <p>STM: TTO, HPO</p>	<p>Jalkautettu kärkihankkeen suositukset sote- ja maakuntauudistuksessa. Jalkautettu yhteistyöryhmän suositukset.</p>	0,2
Vahvistetaan korkeakoulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä innovaatioiden kaupallistamiseksi			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
<p>Korkeakoulujen työnjaon ja yhteistyön kehittäminen. Kärkihankkeen toimenpide 1.</p> <p><i>Projekti: OH320-S25100-02 Tutkimusyhteistyö</i></p> <p>STR 1</p>	<p>OKM</p> <p>STM: JOT, HPO, Laitokset: THL, TTL, STUK</p>		
<p>Alueellisten osaamiskeskitymien tuki, terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategian tiikatartan toimenpiteiden toteuttaminen Kärkihankkeen toimenpide 2)</p> <p><i>Projekti: OH320-S25200-02 Osaamiskeskitymät</i></p> <p>STR 1</p>	<p>OKM, TEM</p> <p>STM: JOT, HPO, OHO</p> <p>Laitokset: THL, TTL, STUK</p>	<p>Arvioitu Terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategia. Valmisteltu kansallisen lääkekehityskeskusten perustamista.</p>	0,6

Nuorisotakuuta yhteisötakuun suuntaan Vuonna 2019 käytetään aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja.			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
<p>Toimenpide 1: Kehitetään nuorisotakuusta malli, jossa vastuu tukea tarvitsevasta nuoresta on yhdellä taholla ja vahvistetaan etsivää nuorisotyötä.</p> <p><i>Projekti: OH290-S26100-02 Nuorisotakuu</i></p> <p>STR 3</p>	<p>OKM, STM, TEM Osastot: HPO, TTO, VIE Laitokset: THL, TTL</p>	<p>Jatkettu nuorisotakuuta erillishankkeissa kehitetty ja vahvistettu nuorisotakuuta poikkihallinnollisesti</p>	0,5
<p>Toimenpide 3: Vahvistetaan nuorten sosiaali- ja terveyspalveluita, nuorten mielenterveyspalveluita sekä taataan kuntoutuspaikat.</p> <p><i>Projekti: OH290-S26300-02 Nuortenpalvelut</i></p> <p>STR 3</p>	<p>STM: HPO Laitokset: THL Osa kärkihanketta</p>	<p>Jatkettu nuorisotakuuta ja erityisesti psykososiaalisen tuen kehittämistä.</p>	0,3
<p>Toimenpide 4: Vahvistetaan työnsijätoimintaa ja kehitetään nuorten palkkatukea ja Sanssi -korttia työntekoon kannustavampaan suuntaan.</p> <p><i>Projekti: OH290-S26300-02 Nuortenpalvelut</i></p> <p>STR 2</p>	<p>TEM STM: SVO</p>	<p>Seurattu työn etenemistä osana Nuorisotakuu -kärkihanketta</p>	0,1

4 HYVINVOINTI JA TERVEYS

<p>Palvelut asiakaslähtöisiksi Uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaprosessit - asiakas keskiöön. Arvioidaan asumisperusteisen sosiaaliturvan tarkoituksenmukaista kohdentumista. Toteutetaan perustulokokeilu. Hyvinvoinnin ja terveyden kärkihankkeille valmistellaan yksityiskohtaisempi hankesuunnitelma, jossa toimenpiteitä kuvataan tarkemmin. Vastuuministerit ja HyTe -ministerityöryhmä ohjaavat suunnitelmien valmistelua.</p>			
<p>Toimenpide 1: Uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaprosessit - asiakas keskiöön</p>			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Määritellään kokemusasiantuntijuuden ja asiakkaiden osallistumisen toimintamalli <i>Projekti: OH330-S31102-01 Asiakkaan osallistuminen</i> STR 2	STM: HPO, VIE, JOT, OHO Laitokset: THL, järjestöt Aikataulu: 2015–2017	Jalkautettu toimintamalli maakuntiin osana kärkihankkeiden ”siltausta” integraation muutosohjelmassa.	0,2
Omahoidon ja sähköisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto. <i>Projekti: OH330-S31104-01 Sähköiset palvelut</i> STR 3, STR7	STM: HPO, VIE, OHO Laitokset: THL, Kela Aikataulu: 2015–2019	SoteDigi oy jatkokehittänyt ODA- ja Virtuaalisairaala-hankkeiden tuotoksia, leivityksessä myös Vimana oy mukana.	0,4
Toteutetaan palvelusetelikokeilu soten valinnanvapaus-selvityksen linjausten pohjalta. <i>Projekti: OH330-S31103-01 Palvelusetelikokeilu</i> STR 3	STM: HPO, SVO, VIE, JOT, OHO VM Aikataulu: 2016–2018, kokeilut voivat jatkua vuoden 2019 ajan erikseen sovittavalla tavalla.	Jatkettu palvelusetelikokeiluja (10) erillisrahoituksella 10/2019 asti. Kokeilut tuottavat tietoa eri näkökulmista valinnanvapauden toimintamallista.	2
Määritellään julkinen palvelulupaus. Linjataan strategisesti tärkeät julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulupauksen piirissä olevat toiminnot ja palvelulupauksen tarkemmat sisällöt. Julkinen palvelulupaus on valtioneuvoston tekemään järjestämisspäätökseen kirjattu kuvaus julkisen rahoituksen piirissä olevista sosiaali- ja terveyspalveluista. <i>Projekti: OH330-S31101-01 Palvelulupaus</i> STR 3	STM: HPO, SVO, VIE, OHO VM Aikataulu: 2017–2018	Jalkautettu toimintamalli maakuntiin osana kärkihankkeiden ”siltausta” integraation muutosohjelmassa.	0,2
<p>Toimenpide 2: Arvioidaan asumisperusteisen sosiaaliturvan tarkoituksenmukaista kohdentumista</p>			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Laaditaan selvitys etuuksien perusteista ja annetaan hallituksen esitys. <i>Projekti: OH330-S31200-01 Sosiaaliturvaselvitys</i> STR 5	STM: SVO Laitokset: Kela Aikataulu: 2015–2019	Toteutettu viestintäkampanja	0,2

Toimenpide 3: Toteutetaan perustulokeilu			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulus 2019	Resurssit HTV
Kokeillaan, voidaanko perustulon avulla vähentää tulo- köyhyyttä, väliinpuotoamista, sosiaalietuuksiin ja vero- tukseen liittyvää byrokratiaa ja kannustaa työntekoon julkistaloudellisesti kestäväällä tavalla. <i>Projektit: OH330-S31300-01 Perustulokeilu</i> STR 6	STM: SVO, HPO, JOT VM Laitokset: KELA, THL Aikataulu: 2016 - 2018	Perustulokeilu päättynyt. Arviointi ja tulosten seuranta käynnissä.	0,1
Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta Hyvinvoinnin ja terveyden kärkihankkeilla on hankesuunnitelma, jossa toimenpiteitä kuvataan tarkemmin. Kärkihankkeen digitalisaation asiantuntijatuki. Perhe- ja peruspalveluministeri sekä hyvinvoinnin ja terveyden -ministerityöryhmä ohjaavat toimeenpanoa.			
Toimenpide 1: Muutetaan arkiympäristöjä hyvinvointia ja terveyttä tukevia elämäntapoja mahdollistaviksi			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulus 2019	Resurssit HTV
Lisätään terveitä elintapoja, kuten liikuntaa, ja ehkäis- tään kansansairauksia <i>Projektit: OH330-S32101-01 Hyvinvointi ja terveys</i> STR 2	STM HPO, TTO, VIE, Kaikki ministeriöt, järjestöt Laitokset: THL, TTL, Aikataulu: 2015–2018	Tuettu hyvien käytäntöjen juurtumista osana palveluintegraation muutosohjel- maa ja PALKOn ELO-jaoksen työtä.	0,3
Edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään yksinäisyyttä <i>Projektit: OH330-S32101-01 Hyvinvointi ja terveys</i> STR 2,4	STM: HPO, VIE Kaikki ministeriöt, järjestöt Laitokset: THL, TTL, Aikataulu: 2015–2018	Tuettu hyvien käytäntöjen juurtumista osana palveluintegraation muutosohjel- maa ja mielenterveysstrategian valmis- telua.	0,2
Käynnistetään rakennusterveysohjelma. <i>Projektit: OH330-S32102-01 Rakennusterveysohjelma</i> STR 4	STM: HPO, TTO, VIE YM, OKM Laitokset: THL, TTL, STUK Aikataulu: 2016–2018	Jatkettu rakennusterveysohjelmaa Ter- veet tilat 2028- toimenpideohjelmas- sa ja kansallisessa sisäilmaohjelmas- sa. Tuotettu viestinnän sisältöjä STM:lle kuuluissa asioissa. Kehitetty altistumisolosuhteiden arvioin- tia TTL:n kanssa.	1,3
Luodaan uusi poikkihallinnollisen yhteistyön malli. <i>Projektit: OH330-S32101-01 Hyvinvointi ja terveys</i> STR 1	STM: HPO, kaikki osastot, VIE Kaikki ministeriöt Laitokset: THL, TTL Aikataulu: 2015–2019	Integroitu toimenpidesuosituksien sovel- tuvin osin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä koskevaan valtioneuvoston periaatepäätökseen.	0,1
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulus 2019	Resurssit HTV
Toimeenpannaan kuntoutusjärjestelmän kokonaisuu- distus. <i>Projektit: OH330-S32101-01 Hyvinvointi ja terveys</i> STR 3	STM: SVO, HPO, VIE, TTO, OHO TEM, OKM, KELA Laitokset: THL, TTL, Aikataulu: 2017- 2019, selvitykset 2018	Edistetty kuntoutuskomitean ehdotuksia	1

Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma Vuonna 2019 käytetään aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja. Hyvinvoinnin ja terveyden kärkihankkeille valmistellaan hankesuunnitelma, jossa toimenpiteitä kuvataan tarkemmin. Kärkihankkeen digitalisaation asiantuntijatuki. Hankkeiden vastuuministerit ja HyTe -ministerityöryhmä ohjaavat suunnitelmien valmistelua.			
Toimenpide 1: Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Muutosohjelmassa mallinnetaan palvelujen uusi kokonaisuus. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut</i> STR 3	STM: HPO, VIE OKM, OM, TEM, MMM, PLM, YM, SM, LVM, UM Laitokset: THL Aikataulu: 2015 - 2018	Juurrutettu ja jatkokehitetty palvelukokonaisuuksien kehittämistyön tuloksia. Toteutettu yhdyspintaraportin toimenpiteet (osaaminen ja rakenteet). Toteutettu LAPE-Akatemiat. Integroitu makusote-toimeenpanoon.	1,8
Muodostetaan uudistusta ohjaava ja toimeenpaneva koordinaattorakenne. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut</i> STR 3	STM: HPO, VIE OKM, OM, TEM, MMM, PLM, YM, SM, LVM, UM Laitokset: THL Aikataulu: 2016–2018	Koordinoitu, ohjattu ja tuettu muutostyötä (LAPE muutosagentit maakunnissa ja kunta-agentit)	sis.ed.
Luodaan alueelliset osaamis- ja tukikeskukset erityisen tuen ja avun tarpeessa oleville, vaikeasti oireileville lapsille ja nuorille. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut</i> STR 3	STM: HPO, VIE OKM, OM Laitokset: THL Aikataulu: 2016	Jatkettu kehittämistä ja integroitu makusote-valmisteluun.	sis.ed.
Mallinnetaan ja otetaan käyttöön lapsi- ja perhevaikutusten arviointi Väestölähtöistä budjetointia kehitetään. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut</i> STR 1	STM: HPO OM, lapsiasiavaltuutetun toimisto Laitokset: THL Aikataulu: 2016	Kehitetty lapsivaikutusten arviointia osana IVA-arviointia (THL)	sis.ed.
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Luodaan näyttöön perustuvien tuen ja hoidon menetelmien "työkalupakit" ammattilaisille. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut</i> STR 3	STMt: HPO, VIE OKM Laitokset: THL Aikataulu: 2016	Arvioitu ja levitetty menetelmien tutkimusnäyttöä kaikissa maakunnissa (IT-LAn työn tuki)	sis.ed.
Luodaan uusia, vanhemmuutta tukevia matalan kynnyksen palveluja mm. digitaalisia palvelumahdollisuuksia hyödyntäen. Otetaan valtakunnallisesti käyttöön kaikille lapsiperheille suunnattu perhekeskusmalli. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut</i> STR 3	STM: HPO, VIE OKM Laitokset: THL, Aikataulu: 2016–2017	Vakiinnutettu kaikissa maakunnissa THL:n tuella.	sis.ed.
Uudistetaan tietosuojalainsäädäntö moniammatillisen yhteistyön lisäämiseksi. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut</i> STR 3	STM: HPO, OHO OM Aikataulu: 2016–2017	Luotu monialaisen/monitoimijaisen arvioinnin toimintamalli. Tehty esiselvitys-sähköisestä alustasta.	sis.ed.

Kohdennetaan määrärahoja lapsiperheiden kotipalvelujen saatavuuden turvaamiseksi. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut STR 3</i>	STM: HPO Aikataulu: 2017–2019		
Vahvistetaan eropalveluita. Tehdään lapsen huolto- ja tapaamisoikeuslainsäädännön uudistus. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut STR 3</i>	OM STM: HPO, SVO Aikataulu: 2016–2017	Vahvistettu eropalveluita osana perhekeskustoimintaa.	sis.ed.
Lisätään velvoitteita puuttua kiusaamiseen. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut STR 2</i>	STM: HPO, VIE OKM Aikataulu:2015–2018	Edistetty kiusaamisen vastaisia toimia yhdessä OKM ja OPH kanssa.	0,1
Viedään käytäntöön perheystävällisten työpaikkojen toimintamalleja. <i>Projekti: OH330-S33100-01 Lapsi- ja perhepalvelut STR 4,6</i>	STM: TTO, HPO, VIE Laitokset: TTL Aikataulu:2015–2018		
Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaiken ikäisten omaishoitoa			
Toimenpide 1: Kotihoito uudistuu			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Tavoitteena on iäkkäille ja omaishoitajille yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoituidet ja kustannusten kasvua hillitsevät palvelut. <i>Projekti: OH330-S34100-01 Kotihoito STR 3</i>	STM: HPO, SVO, VIE OKM, TEM, YM, OM, SM, LVM, VM, MMM, PLM Laitokset: THL Aikataulu: 2016–2018	Analysoitu ja raportoitu hankkeen tulokset ja annettu toimenpide-ehdotukset. Viety osaa hankkeen toimintamalleista eteenpäin STM:n integraatio-muutosohjelmassa 2019-2020. Valmisteltu hankkeen tulosten pohjalta ikästrategiaa iäkkäiden palvelujen osalta.	1,3
lääkäiden palveluohjauksen ja kotihoidon palvelukokonaisuuudet mallinnettu <i>Projekti: OH330-S34100-01 Kotihoito STR 3</i>	STM: HPO, TTO, JOT, OHO OKM, TEM, YM, OM, SM, LVM, VM, MMM, PLM Laitokset: THL, TTL Aikataulu: 2016	sis. ed.	sis. ed.
Toteutettu maakunnalliset kokeilut. <i>Projekti: OH330-S34100-01 Kotihoito STR 3</i>	STM: HPO, VIE OKM, TEM, YM, OM, SM, LVM, VM, MMM, PLM Laitokset: THL Aikataulu: 2016–2018	sis. ed.	sis. ed.
Toimintamallia arvioidaan prosessin kuluessa ja sen päättyessä. <i>Projekti: OH330-S34100-01 Kotihoito STR3, STR 5</i>	STM: HPO Laitokset: THL Aikataulu:2016–2018	sis. ed.	sis. ed.

Toimenpide 2: Omais- ja perhehoito uudistavat palvelujen rakennetta ja -valikoimaa			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Luodaan omais- ja perhehoidon toimintamalli. Lisätään lyhyt- ja pitkäaikaista perhehoitoa. Omaishoitoon kohdennetaan resursseja. <i>Projekti: OH330-S34200-01 Omais- ja perhehoito</i> STR 3	STM: HPO, SVO, VIE OKM, TEM, YM, OM, SM, LVM, VM, MMM, PLM Laitokset: THL, Kela Aikataulu:2016	Analysoitu ja raportoitu hankkeen tulokset ja annettu toimenpide-ehdotukset	0,1
Kuntakokeilut toteutetaan. <i>Projekti: OH330-S34200-01 Omais- ja perhehoito</i> STR 3	STM: HPO, VIE Laitokset: THL Aikataulu: 2016–2018	sis. ed.	sis ed.
Toimintamallia arvioidaan prosessin kuluessa ja sen päättyessä. <i>Projekti: OH330-S34200-01 Omais- ja perhehoito</i> STR 3, STR 5	STM: HPO Laitokset: THL, Kela Aikataulu: 2016–2018	sis. ed.	sis ed.
Osatyökykyisille tie työelämään Hyvinvoinnin ja terveyden kärkihankkeille on valmisteltu hankesuunnitelma, jossa toimenpiteitä kuvataan tarkemmin. Hankkeiden vastuuministerit ja HyTe -ministerityöryhmä ohjaavat seuraavat toteutumista.			
Toimenpide 1: Toteutetaan uudistus palvelujärjestelmässä ja työpaikoilla osatyökykyisten työllistymiseksi			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Toteutetaan palvelujärjestelmässä toimivien ammattilaisten osaamisen nostaminen valtakunnallisella koulutusinterventiolla. <i>Projekti: OH330-S35100-01 Osatyökykyiset</i> STR 3, STR 6	STM: TTO, HPO, SVO, VIE TEM, OKM Laitokset: TTL, THL, Kuntoutussäätiö Aikataulu: 10/2015–12/2018	Jatkettu työkykykoordinaattoreiden koulutusta.	0,2
Rakennetaan toimintamallit hoitoon ja kuntoutukseen ohjauksesta ja varhaisesta tuesta. <i>Projekti: OH330-S35100-01 Osatyökykyiset</i> STR 3	STM: HPO, TTO, SVO, VIE, JOT TEM Laitokset: THL ja TTL Aikataulu: 09/2015–12/2018	Levitetty työkyvyn tuen toimintamalli kaikkien maakuntien käyttöön osana kärkihankkeen siltausta. Jatkettu digitaalisen yhteisen suunnittelun ja seurannan välineen kehittämistä. Tuotettu toimintamallien pohjalta työikäisten työllistymisen, työkyvyn ja osallisuuden maakunnallinen toimintamalli.	0,7
Toteutetaan vammaisten yrittäjyyden mahdollisuuksien lisäämistä ja esteiden poistamista sekä rekrytointikynnyksen madaltamista yhdessä TEM:n kanssa. OTE:n projektit 3 ja 5. <i>Projekti: OH330-S35100-01 Osatyökykyiset</i> STR 6	STM: TTO TEM Aikataulu: 1/2018–12/2018	Julkaistu kärkihankkeen tuloksista ja vaikutuksista. Sillattu kärkihankkeita. Viestiä kärkihankkeen tuloksista laajasti.	0,5

<p>Toteutetaan alueelliset kokeilut sosiaalihuollon työelä- mäosallisuutta tukevien palveluiden kehittämiseksi. Ar- vioidaan kokeilut ja annetaan arvioinnin pohjalta halli- tuksen esitykset.</p> <p><i>Projekti: OH330-S35100-01 Osatyökykyiset</i></p> <p>STR 4</p>	<p>STM: HPO, TTO TEM Laitokset: THL Aikataulu: 4/2016 -12/2018</p>	<p>Jatkettu HE:n sosiaalihuollon työllisty- mistä tukevan toiminnan ja työtoimin- nan valmistelua.</p> <p>Levitetty kokeilujen pohjalta rakennettu työllistymisen ja osallisuuden toiminta- malli kaikkien maakuntien käyttöön osana kärkihankkeen siltausta.</p> <p>Tuotettu kehitettyjen toimintamallien pohjalta työikäisten työllistymisen, työ- kyvyn ja osallisuuden maakunnallinen toimintamalli.</p>	<p>0,7</p>
<p>Kehitetään ja täydennetään OSKU verkkopalvelua, jotta se yhä paremmin vastaa osatyökykyisten ja am- mattilaisten vaatimuksiin tiedon saamisesta etuuksista, palveluista ja keinoista osatyökykyisten työllistymiseen liittyen.</p>	<p>STM: TTO Kuntoutussäätiö</p>	<p>Julkaistu kärkihankkeen tuloksista ja vaikutuksista. Sillattu kärkihankkeita. Viestitty kärkihankkeen tuloksista laa- jasti.</p>	<p>0,2</p>
<p>Toimenpide 2: Poistetaan työkyvyttömyyseläkkeen ja ansiotulon kannustinloukkuja</p>			
<p>Tavoite 2019</p>	<p>Vastuut ja aikataulu hallituskaudella</p>	<p>Toimenpiteet ja aikataulutus 2019</p>	<p>Resurssit HTV</p>
<p>Muutetaan työkyvyttömyyseläkkeen ja ansiotulojen yh- teensovittamista lineaarisen mallin mukaiseksi.</p> <p><i>Projekti: OH330-S35200-01 Kannustinloukut</i></p> <p>STR 5</p>	<p>STM: SVO, HPO Laitokset: Aikataulu: 1/2016–12/2018</p>	<p>Valmisteltu HE yhdessä HPO:n kanssa.</p>	<p>0,5</p>

5 BIOTALOUS JA PUHTAAT RATKAISUT

Hallituskauden kärkihankkeet:

Hiilettömään, puhtaaseen ja uusiutuvaan energiaan kustannustehokkaasti			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Energia- ja ilmastostrategian valmistelu, kiertotalouden edistäminen (Kärkihankkeen toimenpiteet 1-3). <i>Projekti: OH320-S41100-02 Ilmastostrategia</i> STR 7	TEM STM: HPO (terveysvaikutukset) Laitokset: THL Aikataulu: 2016–2019	Seurattu ja arvioitu THL:n kanssa terveyden kannalta relevanttien asioiden nykytilaa ja haasteita.	0,1
Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppatase nousuun			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Uudistetaan viljelijöiden lomitussjärjestelmä yrittäjälähtöiseksi. <i>Projekti: OH300-S44100-02 Tuotanto ja lomitus</i> STR 3	MMM STM: TTO	Annettu HE. Toteutettu uuden lomituksen ict-järjestelmän kilpailutus. Laadittu MELA:n kanssa sopimus lomitusetin väliaikaisratkaisusta.	2,0
Lisätään kotimaisen ruoan verkkomarkkinointia ja jatketaan hallituksen lähiruoka- ja luomuohjelmia. <i>Projekti: OH300-S44100-02 Tuotanto ja lomitus</i> STR 4	MMM STM: HPO (ravitsemussuosittelusten toimeenpano)		
Parannetaan alkuperämerkintöjen näkymistä ja lisätään suomalaisen ruoan käyttöä julkisissa hankinnoissa. <i>Projekti: OH300-S44100-02 Tuotanto ja lomitus</i> STR 4	MMM STM: HPO (ravitsemussuosittelusten toimeenpano)		
Luontopoliittikka luottamuksella ja reiluin keinoin			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Kärkihankkeen toimenpide 1: Vauhditetaan luonto- ja virkistysmatkailua <i>Projekti: OH300-S45100-02 Luonto ja virkistys</i> STR 4	YM STM: HPO Aikataulu: 216		

6 DIGITALISAATIO, KOKEILUT JA NORMIEN PURKAMINEN

Digitalisoidaan julkiset palvelut			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
<p>Kaikkia julkisia palveluita koskevat digitoinnin periaatteet; hallinnon sisäisten prosessien digitalisointi, tiedon hyödyntäminen monipuolisesti (kysytään vain kerran). Vahvistetaan kansalaisen oikeutta omiin tietoihin ja viranomaisen mahdollisuuksia käyttää tietoa; yhden luukun palvelumalli esitys tiedonhallintalaiksi. (Kärkihankkeen toimenpiteet 1-3)</p> <p><i>Projekti:</i> OH280-S51100-02 Palvelujen digitalisointi OH280-S51200-02 Prosessien digitalisointi OH280-S51300-02 Tiedonhallinta</p> <p>STR 3</p>	<p>VM Kaikki ministeriöt STM: HPO, JOT, TTO, Laitokset: Kaikki laitokset Aikataulu:</p>	<p>Jatkettu Digitalisaatio terveyden ja hyvinvoinnin tukena 2025 linjausten toimeenpanoa ja päivitetty toimeenpano-suunnitelma vuodelle 2019.</p> <p>Sovittu digitalisaation käsittelystä osana sosiaaliturvajärjestelmän uudistamista.</p> <p>Päivitetty tietojohdantamisen toimintamalli.</p> <p>Käynnistetty verkostomainen hanketuen toimintamalli.</p> <p>Aloitettu ympäristöterveydenhuollon valvontajärjestelmäkokonaisuuden kehittäminen.</p> <p>Toteutettu KemiDigi-hanketta.</p>	2,5
<p>Tulorekisteristä sosiaalivakuutuslainsäädäntöön aiheutuvien muutosten valmistelu <i>Projekti: OH280-S51200-02 prosessien digitalisointia</i></p> <p>STR 5</p>	<p>STM Kaikki ministeriöt STM: SVO</p>		
<p>Tietosuojasetuksen vaatimat muutokset lainsäädäntöön ja toimeenpanoon EU-tietosuojasetus</p> <p>STR 5</p>	<p>STM:SVO, HPO</p>	<p>Viety käytäntöön.</p>	0,4
<p>Esineiden Internet, tietoturvastrategia, robotiikan hyödyntäminen, massadatan hyödyntäminen. (Kärkihankkeen toimenpiteet 1-5)</p> <p><i>Projekti: OH310-S52300-02 Tietoturvastrategia</i></p> <p>STR 1,7</p>	<p>LVM Kaikki ministeriöt STM: JOT, HPO, VIE Laitokset: kaikki laitokset Aikataulu: Terveystieteen tutkimus ja innovaatioalan kasvustrategia</p>	<p>Kehitetty HyteAiRo verkoston toimintaa. Käynnistetty uusia toimenpiteitä ja jatkettu verkoston yhteistyötä.</p>	0,8
<p>Toimenpide 1: Perataan säädökset, puretaan turhaa sääntelyä ja uudistetaan tarvittavat säädökset. (Norminpurku koskee olemassa olevia säädöksiä, uusia säädöksiä, kansallista sääntelyä, EU-lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sitoumuksia (kv-järjestöissä tapahtuva sääntely) <i>Projekti: OH310-S53100-02 Säädökset ja sääntely</i></p> <p>STR 1</p>	<p>LVM Toimenpide 1 tehdään ministeriöittäin (toimialoittain) vastuuministerin johdolla ja vastuulla. STM: JOT, HPO, TTO, SVO, Laitokset: Laitokset Aikataulu:</p>	<p>Toteutettu norminpurkuryhmän edellyttämät selvitykset ja toimeksiannot.</p>	0,2

Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulus 2019	Resurssit HTV
Toimenpide 2: Sujuvoitetaan lupa- ja valitusprosessit ja annetaan niitä koskeva palvelulupaus. <i>Projekti: OH310-S53200-02 Lupa- ja valitusprosessit</i> STR 3	Valmisteluvastuu: LVM Kaikki ministeriöt STM: HPO, SVO Laitokset: Lupa- ja valvonta laitokset Aikataulu:	Toimeenpantu sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamista koskeva laki.	0,2
Toimenpide 3: Viranomaisten keskinäisen valitusten määrä minimoidaan <i>Projekti: OH310-S53300-02 Valitukset ja ennakkoneuvottelumenettely</i> STR 7	VM Kaikki ministeriöt STM: HAL, JOT, HPO, SVO, TTO Laitokset: kaikki laitokset		
Otetaan käyttöön kokeilukulttuuri			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulus 2019	Resurssit HTV
Toimenpide 1: Otetaan käyttöön kokeilukulttuuri <i>Projekti: OH230-S54100-02 Kokeilukulttuuri</i> STR 7	VM, VNK Kaikki ministeriöt STM: HPO, TTO, JOT, SVO Laitokset: TTL Aikataulu:	Ohjattu ja tuettu kokeiluja (esim. sähköinen tarkastuskertomus).	0,9
Parannetaan johtamista ja toimeenpanoa			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulus 2019	Resurssit HTV
Strategialähtöisillä tavoitteilla parempaan julkisen hallinnon johtamiseen <i>Projekti: OH280-S55100-02 Strateginen johtaminen</i> STR 7	VNK Kaikki ministeriöt STM: JOT, HAL, HPO, SVO, TTO Laitokset: THL, TTL Aikataulu:	Jatkettu ministeriön johtamisjärjestelmän, johtamiskäytäntöjen ja säädösvalmistelun kehittämistä ml tulosohjaus, toiminnansuunnittelu ja –seuranta uuden hallitusohjelman edellyttämällä tavalla.	1

7 RAKENNEPOLIITTISET UUDISTUKSET

Reformeihin kuuluvat eläkeuudistus, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, kuntien kustannusten karsiminen tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä, Tulevaisuuden kunta sekä alue- ja keskushallinnon uudistukset ja rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman toteuttaminen. STM:n koordinoituvastuulla ovat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus sekä rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman toteuttaminen. Sote-uudistus ja kärkihankkeet ovat viestinnän keskeisin painopiste vuonna 2019.

Eläkeuudistus			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Hallitus antaa syyskauden alussa 2015 esityksensä eduskunnalle työeläkelainsäädännön uudistamiseksi sitoutuen kolmikantaisena valmistelutyönä tehtyyn sopimukseen. Lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2017.	STM: SVO VM Laitokset: KELA, ETK, Aikataulu: voimaan 1.1.2017	Selvitetty mahdolliset jatkotoimet perhe-eläkkeiden osalta.	0,5
STR 5			
Eläkejärjestelmien erillisyyks (Kevan asema).	STM: SVO VM	Jatkettu valmistelua.	3,2
STR 5			

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
<p>Tarkennetaan hallituksen sote-päätöksen mukaan Uudistus edellyttää uuden sote-järjestämislain säätämistä ja sen toimeenpanemiseksi erillisen voimaanpanolain. Rahoitusvaihtoehtoina selvitetään rahoituksen vaihtoehdot ottaen huomioon perustuslain reunaehdot ja laaditaan tarvittava rahoitusta koskeva lainsäädäntö.</p> <p><i>Projekti: OH330-S61100-01 SOTE rakenneuudistus</i></p> <p>STR 1, STR 3</p>	<p>STM: VM, SM, OM Laitokset: THL, Valvira Aikataulu: HE-luonnos lausunnonle 4/2016 HE eduskuntaan 10/2016 Itsehallintoalueet muodostetaan 1/2018 Sote-järjestämisvastuu itsehallintoalueille 1/2019</p>	<p>Kehitetty edelleen liittyvää maakuntata- louden arviointimallia. Käynnistetty sote-kuva mittariston yllä- pito. Sisällytetty digiohjaus osaksi muuta oh- jausta. Tiedolla johtamisen, ohjauksen ja val- vonnan –hanke (TOIVO). Jatkokehitetään tietopohjaa yhdessä THL:n kanssa.</p> <p>Valtavirtaistettu hallituksen tasa-arvo- ohjelman kirjauksen mukaisesti. Toteu- tettu tutkimus maakunta- ja sote-uudis- tuksen henkilöstö-vaikutuksista suku- puolten tasa-arvonäkökulmasta 2017– 2019.</p> <p>Tuettu strategisella viestinnällä hank- keen johtamista ja sidosryhmätyötä. Laadittu viestintäaineisto sote-uudistuk- sen lainsäädännöstä. Laadittu sote-sa- nasto kolmella kielellä. Laadittu henki- löstö- ja kansalaisviestinnän yleistajui- sia aineistoja.</p>	8,7
<p>Selvitetään valinnanvapaus-mallin yksityiskohdat ottaen huomioon mm. EU:n potilasliikkuusdirek- tiivä. Lakimuutoksia toteutetaan vaalikauden lop- puun mennessä.</p> <p><i>Projekti: OH330-S61300-01 Valinnanvapaus</i></p> <p>STR 3</p>	<p>STM: OHO, HPO, SVO, VIE, JOT Yhteistyössä: VM, SM, OM Laitokset: THL, Kela Aikataulu:</p>	<p>Käynnistetty valinnanvapauspilotit. Toteutettu valinnanvapausmallin kan- salliset tietojärjestelmäpalvelut.</p> <p>Tuettu pilotteja viestinnällisesti. Laadittu henkilöstö- ja kansalaisviestinnän ai- neistoja maakuntien tueksi.</p>	7,5
<p>Siirytään yksikanavaiseen rahoitusmalliin huomi- oiden työterveyshuollon asema.</p> <p><i>Projekti: OH330-S61200-01 Monikanavarahoitus</i></p> <p>STR 5</p>	<p>STM: HPO, OHO, SVO, JOT, TTO, VIE VM Laitokset: THL, Kela, TTL Aikataulu:</p>	<p>Annettu MKR HE. Jatkettu järjestelmän uudistamista soten ratkaisujen mukai- sesti.</p>	3,1
<p>YTHS:n tarjoaman opiskeluterveydenhuollon pal- velut myös ammattikorkeakouluopiskelijoiden käyt- töön.</p> <p><i>Projekti: OH330-S61200-01 Monikanavarahoitus</i></p> <p>STR 3</p>	<p>STM: HPO, SVO VM</p>	<p>Tuettu lain toimeenpano.</p>	0,2
<p>Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmät yht- enäistetään järjestämisvastuussa olevilla alueilla ja kokonaisarkkitehtuuria kehitetään ja sen toteutu- mista valvotaan kansallisella tasolla, kansallisen palveluväylän yhteentoimivuuden varmistamiseksi.</p> <p><i>Projekti: OH330-S61100-01 SOTE rakenneuudis- tus</i></p> <p>STR 3</p>	<p>STM: HPO, OHO, VIE VM Laitokset: THL Aikataulu:</p>	<p>Valmisteltu sosiaali- ja terveydenhuol- lon tietojärjestelmien yhtenäistäminen ja hyödyntäminen sote- ja maakuntauudis- tuksen tukena osana ja yhteistyössä VM:n johtaman digimuutostoinnin kanssa.</p>	5,7

<p>Hallitus toteuttaa rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman, jonka tarkoituksena on parantaa potilaan kokonaisvaltaisen hoidon toteutumista, parantaa ihmisten toimintakykyä sekä luoda edellytykset kustannustehokkaalle lääkehoidolle niin potilaan kuin yhteiskunnan näkökulmasta. Projekti: OH330-S61100-01 SOTE rakenneuudistus</p> <p>STR 3</p>	<p>STM: HPO, SVO, PALKO, VIE, TEM, OKM Laitokset: THL, KELA, FIMEA, VALVIRA Aikataulu: 2015–2018</p>	<p>Jatkettu toimenpideohjelman jalkauttamista.</p>	<p>0,1</p>
<p>Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän jatkuvuuden hallinta ja varautuminen häiriötilanteisiin sisällytetään osaksi järjestämislain valmistelua ja toimeenpanoa. Projekti: OH330-S61100-01 SOTE rakenneuudistus</p> <p>STR 4</p>	<p>STM: HPO, osastot Suomen Kuntaliitto, Turvallisuuskomitea, Huoltovarmuuskeskus Laitokset: THL, Valvira, Fimea, STUK, Kela, TTL. Toimiala. Aikataulu: 2016–2018</p>	<p>Viimeistely valmiussuunnitteluohjeistus rahoituksen antamisessa puitteissa ja aloitettu jalkautus.</p>	<p>0,3</p>
<p>Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen valtakunnallinen ohjaus, koulutuksen ja sen rahoituksen rakenteellinen uudistaminen osana uutta sote-palvelujärjestelmää ja muuta sote-alan ammatillista jatkokoulutusta. Projekti: OH330-S61100-01 SOTE rakenneuudistus</p> <p>STR 3</p>	<p>STM: HPO, TTO</p>	<p>Jatkettu säädös- ja rahoitusmuutosten valmistelua.</p>	<p>0,7</p>
<p>Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön uudistus. Projekti: OH330-S61100-01 SOTE rakenneuudistus</p> <p>STR 3</p>	<p>STM: HPO, OHO, VIE</p>	<p>Ohjattu toimeenpanoa ja koulutettu sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista koskevan lain tiimoilta.</p>	<p>sis. sote-palveluiden tuottamista kosk.</p>
<p>Sote-muutosten tavoitteena on uudistuksen toimeenpano maakunnissa suunnitellussa aikataulussa STR 3</p>	<p>STM: HPO, VIE, JOT, OHO, TTO</p>	<p>Käynnistetty valtakunnallisten tavoitteiden valmistelu ja sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan asettaminen. Toteutettu palveluintegraation muutosohjelmaa.</p> <p>Tuettu uudistuksen toimeenpanoa maakunnissa (sote-koordinaattorit).</p> <p>Tehostettu maakuntien ja yhteistyöalueiden kanssa yhteistyötä tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja innovaatorakenteiden luomiseksi.</p> <p>Tuettu maakuntia valinnanvapausmallin toteuttamisessa.</p> <p>Osallistuttu (sote-muutostuki maakuntien ohjaus- ja arviointiprosessiin).</p> <p>Tehostettu henkilöstöviestintää eri keinoin.</p> <p>Jatkettu muutosjohdon akatemian toimintaa.</p>	<p>16,2</p>

		Lisätty tasa-arvotietoisuutta maakunnissa. Huomioitu uudistuksen toimeenpanon ohjeistuksessa sukupuolten tasa-arvon näkökulma.	
Sote ja maakuntauudistuksen edellyttämät muutokset Kela lainsäädäntöön on tehty ja Kela lainsäädännön laajemmat uudistamistarpeet on selvitetty. STR 3	STM: SVO, HPO, OHO VM Laitokset: KELA Aikataulu: 2018	Annettu HE tarpeellisten uudistusten toteuttamiseksi	1,3
Kuntien kustannusten karsiminen			
Tavoite 2019	Vastuu ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisen toimenpideohjelman valmistelu. <i>Projekti: OH280-S62100-02 Kuntien tehtävät ja velvoitteet</i> STR 5	VM STM, OKM, SM Osastot: HPO, OHO, HAL SVO Laitokset: kaikki laitokset Aikataulu:	Jatkettu toimenpideohjelman toimenpiteiden toteuttamista. Toteutettu vammaispalvelulainsäädännön kokonaisuudistus ja aloitettu seuranta. Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistusta valmisteleva työryhmä käynnistää työnsä vuoden 2019 alussa. Sairaanhoitajien lääkkeenmäärämisoikeyden laajennus on toimeenpantu. HE sairaanhoitajan ja suuhygienistin rajattu oikeus lähettää röntgentutkimukseen.	2,1
lääkäiden palvelujen laatusuosituksen uusiminen <i>Projekti: OH280-S62100-02 Kuntien tehtävät ja velvoitteet</i> STR 3	Valmisteluvastuu: STM yhteistyössä: STM Osastot: HPO		2018:
Tulevaisuuden kunta			
Tavoite 2019	Vastuu ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit
Toimenpide 2: Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen. Kunnan roolin ja tehtävien muutoksen myötä tarkistetaan ja uudistetaan voimassa oleva peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä. <i>Projektit: OH280-S63200-02 Valtionosuusjärjestelmä OH280-S63100-02 Kunnan rooli</i> STR 5	VM STM: HPO, HAL, OHO Aikataulu: kytkeytyy SOTE -uudistukseen	Osallistuttu valmisteluun sekä parlamentaarisen asiantuntijaryhmän työhön.	0,2

Aluehallinnon uudistus			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit HTV
Toimenpide 1: Aluehallinnon uudistus <i>Projekti: OH280-S64100-02 Aluehallinnon uudistus</i> STR 7	VM STM, OKM, SM, YM, OM, MMM Osastot: HPO, TTO, HAL, VIE Laitokset: AVI, VALVIRA, FIMEA, Aikataulu: kytkeytyy Sote-uudistukseen	Osallistuttu valtion uuden lupa- ja valvontaviraston toimeenpanoon.	0,5
Keskushallinnon uudistus			
Tavoite 2019	Vastuut ja aikataulu hallituskaudella	Toimenpiteet ja aikataulutus 2019	Resurssit
Keskushallinnon virastorakenteen uudistusta jatketaan välittömästi tukeutuen Kehu- ja Virsu-hankkeissa omaksuttuihin kehittämissperiaatteisiin. <i>Projekti: OH280-S65100-02 Keskushallinnon uudistus</i> STR 7	VM Kaikki ministeriöt Osastot: HAL, JOT, kaikki osastot Laitokset: kaikki laitokset Aikataulu:	Osallistuttu valtion uuden lupa- ja valvontaviraston toimeenpanoon.	0,5
Rahapeliyhtiöiden fuusio ja avustusvalmistelun uudelleen organisointi STR 5	SM STM, OKM, MMM, VM Osastot: HAL, HPO, VIE Aikataulu: 2017		
Perusturvan ja toimeliaisuuden kokonaisuudistus (TOIMI)	VNK,STM: SVO	Osallistuttu TOIMI-hankeeseen ja sen alaryhmiin. Jatkettu uudistusta hallitusohjelmakirjausten perusteella.	1,0
Perhevapaaudistus	Valmisteluvastuu SVO, TTO Yhteistyössä TEM, OKM, VM	Tehty hallitusohjelman edellyttämät toimet.	1,3

8 LAINSÄÄDÄNTÖ

STM:n toimintasuunnitelmaan liittyy kiinteänä osana lainsäädäntösuunnitelma. Lainsäädäntösuunnitelman keskeinen ydin koostuu niistä säädöshankkeista, jotka hallitus on linjannut hallitusohjelmassa tehtäväksi. Lainsäädäntösuunnitelmaan sisällytetään hallituskauden kuluessa myös muista hallituksen tai ministerin päätöksistä johtuvat säädösmuutokset. Säännönmukaisesti näitä päivitystarpeita seuraa myös budjetti-prosessissa tehtävistä hallituksen päätöksistä. Tämän lisäksi säädösmuutostarpeita aiheutuu muun muassa EU-säätelystä sekä laillisuusvalvojien päätöksistä. Lainsäädäntösuunnitelma on siten jatkuvasti päivittyvä, eikä sitä siksi ole tarkoituksenmukaista sisällyttää sellaisenaan STM:n toimintasuunnitelmaan. Merkittävä osa lainsäädäntöä sisältyy toimintasuunnitelmassa hallituksen kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanoon.

Vuoden 2019 säädösvalmistelun suurimmat tehtävät ovat sote-uudistusta koskevan lainsäädännön jatkotyö sekä sosiaaliturvauudistus. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain ja asiakkaan valinnanvapautta koskevan lain säätämisen takia tarvitaan muutoksia useisiin voimassaoleviin sosiaali- ja terveydenhuollon lakeihin. Muutostarve koskee vähintään noin 50 eri lakia.

Valmisteilla on lisäksi useita lainsäädännön kokonaisuudistuksia kuten:

- terveydenhuoltolain kokonaisuudistus,
- asiakas- ja potilaslakia koskeva uudistus ja tähän liittyen muutokset terveydenhuoltolakiin ja sosiaalihuoltolakiin koskien päihde- ja mielenterveysään-
nöksiä,
- maatalouslomituksen uudistus,
- kuolemansyyn selvittämisen lainsäädännön kokonaisuudistus,
- ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistus,
- kuntoutuslainsäädännön kokonaisuudistus,
- potilasvahinkolain kokonaisuudistus sekä
- eläkesäätiö- ja vakuutuskassalain kokonaisuudistus

- sosiaalihuollon työelämäosallisuutta tukevan lainsäädännön kokonaisuudistus
- vaihtoehtohoitojen ja kokeellisten hoitojen lainsäädännöt

EU-lainsäädännön osalta merkittävä hanke on sosiaaliturvan koordinaatioasetusten 883/2004 ja 987/2009 uudistaminen, joiden osalta odotetaan Euroopan parlamentin kantaa, jotta trilogi-neuvottelut voidaan aloittaa. Komission työohjelmassa vuodelle 2018 oli ”Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden paketti”, jonka mukana 7.3.2018 on annettu STM:n toimialan kannalta kaksi keskeistä aloitetta: asetusehdotus eurooppalaiseksi työvoimaviranomaiseksi ja ehdotus neuvoston suositukseksi sosiaalisen suojelun saatavuudesta kaikille työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille. Neuvottelut aloitteista jatkuvan vuonna 2019. Euroopan parlamentin vaalit keväällä 2019 vaikuttavat aikatauluihin ja etenemiseen asetusehdotusten osalta.

EU-lainsäädäntöön ja kansainväliseen yhteistyöhön liittyen tulee säädettäväksi muun muassa EU:n tietosuojasetuksen edellyttämistä muutoksista sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöön, kemikaalilain muutoksista liittyen EU:n kemikaalilain toimeenpanoon, tupakoinnin torjunnasta WHO:n puitesopimuksen lisäpöytäkirjan ratifiointiksi, geenitekniikkalain muuttamisesta EU:n virallista valvontaa koskevan asetuksen (EU) 2017/625 toimeenpanemiseksi sekä Pohjoismaisen Arjeplog -sopimuksen muuttamisesta.

Sote-tiedon toissijaisen hyödyntämisen lainsäädännön toimeenpano on merkittävä vuoden 2019 tehtävä. Toimeenpano sisältää uuden lupaviranomaisen ja palveluoperaattorin perustamisen sekä rekisterin pitäjien kehitystyön ohjauksen. Vammaispalvelulainsäädännön kokonaisuudistuksen toimeenpano ja seuranta aloitetaan vuonna 2019.

Hallitusohjelman mukaisesti vähennetään kuntien tehtäviä sekä puretaan normeja ja sujuvoitetaan säädöksiä. STM kehittää suunnitelmallisesti henkilöstönsä lainvalmistelun osaamista ja valmistautuu ottamaan käyttöön uuden VAHVA- järjestelmän.

9 MUU HALLITUKSEN STRATEGISIA TAVOITTEITA TUKEVA TOIMINTA

Toimintasuunnitelmassa erikseen kuvattujen toimintojen lisäksi ministeriön toimintaan sisältyy viranomaistehtäviä, hallituksen päätöksiä tukevaa ja muusta toimintaympäristöstä johtuvaa lainsäädäntötyötä, toimialan ohjausta, hallinnollista työtä sekä viestintää ja sidosryhmäyhteistyötä. Näillä lakisäätötehtävillä varmistetaan strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Ministeriön muut merkittävät hankkeet

Osana julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2019-2022 hallitus päätti keväällä 2018 käynnistää kansallisen lapsistrategian valmistelun. Tavoitteena on laajasti tutkittuun tietoon nojaava, lapsen etua yhteiskunnallisessa päätöksenteossa vahvistava, poik-kihallinnollinen valmistelutyö, joka tähtää lapsi- ja perhemyönteisen yhteiskunnan vahvistamiseen tulevilla hallituskausilla. Hankkeen tehtävänä on tukea poliittisia toimijoita ja eduskuntavaaleihin 2019 valmistautuvia tahoja lapsipolitiikkaa uudistavien näkemysten muodostamisessa ja edistää julkista keskustelua niistä politiikkalinjauksista, joilla lasten ja perheiden asemaa suomalaisessa yhteiskunnassa voidaan parantaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö toimivat hankkeen alkuunpanijoina ja koordinaattoreina. (1 HTV)

Osana julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2019-2022 hallitus päätti keväällä 2018 valmistella mielenterveysohjelman, jolla varmistetaan mielenterveyspalveluiden saata-vuus uudessa sote-järjestelmässä. Eduskunta on hyväksynyt vuoden 2018 talousarviossa kohdennuksen itsemurhien ehkäisyohjelman käynnistämiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut mielenterveysstrategian valmisteluun ohjausryhmän ja asiantuntijaryhmän, joiden toimikausi päättyy 31.12.2019. Tavoitteena on valmistella mielenterveysstrategia, joka ohjaa mielenterveystyötä vuoteen 2030. Strategian tueksi kukin hallitus laatii oman mielenterveysohjelmansa, jossa määritellään hallituskauden mielenterveyspoliittiset painopisteet, toimeenpanon keinot ja välineet sekä toimenpiteiden seuranta. Strategia kattaa myös päihdepalvelut ja sisältää itsemurhien ehkäisyohjelman. (1 HTV)

Sukupuolten tasa-arvon edistäminen

Hallituksen tasa-arvo-ohjelman toimeenpanon seuranta jatkuu ja ministeriöiden välinen työryhmä varmistaa ohjelman toimenpiteiden toteuttamista. Ohjelman loppuraportti luovutetaan hallitukselle vuoden 2019 alussa. (1,0 HTV)

Samapalkkaisuusohjelman 2016 – 2019 toimenpiteet toteutetaan suunnitellusti maaliskuun 2019 loppuun mennessä, jolloin nykyinen samapalkkaohjelma loppuu. Samaan aikaan suunnitellaan kolmikantaisessa yhteistyössä samapalkkaisuuden edistämistoimia tulevalla hallituskaudella. (1,5 HTV)

Jatketaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen koordinaatiota, kehittämistä ja tukemista valtioneuvostossa. (1 HTV)

Tasa-arvoasian neuvottelukunta jaostoinen on jatkaa työtään toimintasuunnitelman mukaisesti. Uusi neuvottelukunta asetetaan vaalien jälkeen. (2,6 HTV)

Yhteistyötä ja vaikuttamista kansainvälisesti

Tavoite ja toimenpiteet vuodelle 2019	HTV-arvio
EU-puheenjohtajuuteen 2019 valmistautuminen ja puheenjohtajakauden toteutus European Observatory on Health Systems and Policies Steering Committee'n puheenjohtajuus Suomen pohjoismaisen puheenjohtajuuden 2021 teemojen ja ohjelman valmistelu	3,2
EU:n tulevaisuuskeskustelu jatkuu. EU:n sosiaalisen pilarin implementaatio on esillä. Hyväksytään EU:n neuvoston uusi strateginen ohjelma (kesäkuussa 2019) ja uuden komission työohjelma (arviolta marraskuussa 2019), molemmat vuosille 2019-2024. STM vaikuttaa aktiivisesti tulevaan viisivuotiskauteen osana hallitusta, tavoitteena hyvinvointitalouden jalkauttaminen. Suomi on toukokuusta 2018 alkaen kolme vuotta WHO:n hallintoneuvoston jäsen. Suomen edustaja on kansliapäällikkö Sillanauke. Suomi edistää globaalia terveysturvallisuutta sekä Allianssin rinnakkaispuheenjohtajana, että maailmanlaajuisen terveysturvaohjelman (GHSA) ohjausryhmän jäsenenä. Suomen terveysturvatyötä tukee poikkihallinnollinen terveysturvallisuuden ohjausryhmä, jolla on kiertävä puheenjohtajuus. STM toimii puheenjohtajana vuoden 2019 loppuun saakka. Suomen puheenjohtajuus Arktisessa neuvostossa alkoi vuonna 2017 ja päättyi toukokuussa 2019. Toteutetaan hanke koskien pohjoismaista hyvinvointipoliittista yhteistyötä kansainvälisillä areenoilla. Vuoden kestävän hankkeen tavoitteina on tehostaa pohjoismaista sosiaali- ja terveyspoliittista yhteistyötä sekä brändäystä kansainvälisillä foorumeilla. Suomen puolivuotinen puheenjohtajuus Euroopan neuvostossa 21.11.2018.–17.5.2019. EU-komission rahoittama kaksivuotinen REC-hanke (Promoting gender equality in pensions) käynnistyy vuoden 2019 alkuun mennessä. STM osallistuu hallituksen toimiin Iso-Britannian EU-eroon valmistautumiseksi. Suomi edistää kahdenvälisiä yhteistyötä kumppanimaiden kanssa sekä sosiaali- ja terveyspolitiikan että vienninedistämisen osalta.	6,6

STM:n ja konsernin johtaminen ja prosessit kuntoon

Tavoite ja toimenpiteet vuodelle 2019	HTV-arvio
<p>Konsernin strategista toimintaa on vahvistettu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käynnistetty STM:n konsernin strategian toimeenpano ja määritelty seuranta-indikaattorit. • Koordinoitu ministeriön säädösvalmistelua ja kehitetty sisällön, laadun ja prosessien varmistamiseksi (ml. digitalisaatio). Kehitetty säädösvaikutusten arviointia. • Vahvistettu STM:n strategista johtamista ja jatkettu toiminnan kehittämistä. • Toteutetaan työympäristön ja työhyvinvoinnin linjausten viestintäsuunnitelma ja viedään käytäntöön toimenpidesuunnitelma. • STM-konsernin yhteiset viestinnän linjaukset on otettu käyttöön. • Hankehallinnan menettelytapoja on vahvistettu. 	6,6
<p>Uuden hallitusohjelman tehokas toimeenpano varmistettu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallitusohjelman ja strategian toimeenpanosuunnitelma 2020-2023 valmisteltu ja käyttöön otettu. • Uusi tulossopimusmalli 2020-2023 valmisteltu ja käyttöön otettu. • Uusi toimintasuunnitelmamalli 2020-2023 valmisteltu ja käyttöön otettu. 	1
<p>Ministeriön riskienhallinta on entistä toimivampi ja vaikuttavampi: Ministeriön riskienhallintaa integroidaan kiinteämmin osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua kaikilla organisaatioyksiköillä.</p> <p>Riskikartoituksen perusteella on valittu seurattavat STM:n johtoryhmätasolla seurattavat riskit, joille luodaan hallintatoimenpiteet ja nimetään vastuuhenkilöt johtoryhmästä:</p> <p>Henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työn kuormittavuuden hallinta. • Osaamisen siirron varmistaminen henkilöstön vaihtuessa. <p>Strategia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategian ja hallitusohjelman tavoitteiden ja aikataulujen yhteensovittaminen käytettävissä olevien resurssien kanssa. • Maineriskien hallinta suurissa uudistuksissa. <p>Operatiivinen toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • SOTE jatkolainsäädännön valmistelu ja maakuntien yhteisen ohjauksen vaikuttavuus. • Poliittisen ohjauksen, aikataulujen, resurssien ja seurannan yhteensovittaminen säädöshankkeiden johtamisessa. <p>Talous ja resurssit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan sopeutuminen pysyvien resurssien tasolle erillisrahoitusten päättyessä (SOTE, Kärkihankkeet, valinnanvapaus). 	0,5
Kriisiviestinnän ohjeet ja hallinnonalan yhteiset toimintatavat on päivitetty ja otettu käyttöön.	0,2
Hallinnonalan tietohallinnon toimintatapojen yhtenäistäminen etenee päivitettyjen linjausten pohjalta. Hallinnonalan tieto- ja kyberturvallisuuden kehittämissuunnitelman toimeenpano käynnissä Tiedonhallintalain toimeenpano.	1,8
Ministeriön VAHVA -asianhallintaprojekti on käynnistetty ja Vahva on otettu käyttöön ministeriössä VNHY:n aikataulun mukaan keväällä 2019.	5
<p>KITI (Kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävien siirto Palkeisiin) ja HANDI hankkeet on toteutettu Valtiokonttorin määrittelemien aikataulujen mukaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taloushallinnon sisäisten prosessien sähköistystä, ml. sähköinen laskutus, jatketaan mm. Lääkkeiden hintalautakunnan osalta. - uusi Rondo käyttöön otettu Valtiokonttorin aikataulun mukaisesti 10/2019. - menotositteiden tilioinnin siirtoa Palkeisiin ja menotositteiden määrän vähentämistä jatketaan siten, että siirrot toteutettu uuden Rondon käyttöönottoon mennessä. 	0,6
KIEKU mobiiliin käyttöönottoa valmistellaan ja se otetaan käyttöön VNHY:n ja Palkeiden määrittelemän aikataulun mukaisesti.	0,1
<p>Hallinnonalan laitosten ja ministeriön toiminta on tehokasta ja toiminta on sopeutettu niukkeneviin resursseihin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministeriön vuosien 2015 - 2020 sopeutusohjelman toimeenpanoa on jatkettu ohjelman mukaisesti. 	0,1

Henkilöstöpoliittiset linjaukset integroidaan toimintaan

Tavoite ja toimenpiteet vuodelle 2019	HTV-arvio
Erillisen henkilöstö- ja koulutussuunnitelman (sis. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustavoitteet) vuodelle 2019 toimeenpano on varmistettu.	0,2
Ministeriön toiminta on strategialähtöistä ja voimavarat on kohdennettu painopisteiden mukaisesti. Henkilöstövoimavarojen (virkojen) ja toiminnan sopeuttamista käytettävissä olevaan määrärahaan koskevan suunnitelman toteuttaminen etenee suunnitellusti, ja ydintehtävien ja muiden välttämättömien tehtävien hoitaminen on varmistettu.	0,1
Ministeriössä on monipuolisesti osaava ja motivoitunut henkilöstö. Johtaminen on selkeää ja yhdenmukaista. Ministeriössä on arjen tehokasta työtä tukevat toimintatavat ja toimintakulttuuri. Toteutettu työtyytyväisyysbarometri. Kehitetty erityisesti niiden yksiköiden tilannetta, jotka saivat viime barometrissa keskimääräistä alemmat tulokset. Työtyytyväisyysbarometrin kokonaisindeksi on yli 3,6. Sairauspoissaoloja enintään 7,5 pv/htv, keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä vähintään 64,8 vuotta ja työkyvyttömyyseläkkeelle jää enintään 0,3 % henkilöstöstä.	0,1

STM viestii vuorovaikuttaisesti ja vaikuttavasti

Tavoite ja toimenpiteet vuodelle 2019	HTV-arvio
Konsernin vaikuttamistyötä on vahvistettu yhteisillä teemoilla ja painopisteillä. Toteutettu sidosryhmätutkimus (siirto vuodelta 2017) ja kehitetty toimintaa tulosten perusteella. Mediarommetrin tulosten perusteella on tehty korjaavat toimenpiteet.	0,5
Sidosryhmäyhteistyö on suunnitelmallista ja tukee STM:n tavoitteiden saavuttamista. On määritetty ministeriön yhteiset sidosryhmätyön tavoitteet ja toimenpiteet.	0,3
Vaikuttajaviestintää on vahvistettu strategisissa hankkeissa.	0,3
Visuaalisen ilmeen uudistus on valmis ja se tukee STM-brändiä.	0,2
Verkkopalveluiden saavutettavuus paranee.	0,3

10 TULOSALUEKOHTAISET RESURSSIT

Toimintamenot vuodelle 2019

Käytettävissä (1 000 €)	Tot 2017	Budj 2018	Budj 2019
Talousarvio 2019 (33.01.01)	31 200	30 896	31 769
Siirtomääräraha, v. 2018 arvio	8 474	8 808	8 031
Yhteensä	39 674	39 704	39 800
Kehystetään tulosyksiköille			
Palkkoihin	25 571	24 990	25 455
Muut menot	9 903	10 510	10 945
Yhteensä	35 474	35 500	36 400
Jää jakamatta (arvio)	4 200	4 204	3 400

Toimintamenomäärärahat osastoittain (1 000 euroa)

Euroa	Palkat ja palkkiot	Muut menot	Yhteensä
Ministerit	-	140	140
Erityisavustajat	-	30	30
Kansliapäällikkö + sis. tark.	311	150	461
JOT	2 108	1 000	3 108
HAL	2 031	1 050	3 081
VIE	1 003	660	1 663
HPO	9 032	1 690	10 722
SVO	3 308	280	3 588
TTO	4 787	670	5 457
OHO	1 466	600	2 066
KVY	1 073	1 750	2 823
STEA	-	2 925	2 925
Varaus	336		336
Yhteensä	25 455	10 945	36 400

Varaus sisältää lastensuojeluun talousarviossa osoitettu määräraha 2 HTV:een. STEAn osalta taulukossa vain budjettirahoituksen osuus.

Kärki- ja reformihankkeiden resurssit (milj. euroa)

Kärkihankkeille kohdennettiin rahoitusta vuosille 2016-2018 kolmivuotiselle siirtomääräraha-momentille, jonka siirtyvät erät ovat käytettävissä vuosina 2019-2020.

Sote-uudistuksen valmistelun määrärahat ovat VM:n pääluokassa yhteisellä momentilla 28.70.05, jossa STM:N osuus määrärahoista vuodelle 2019 on 13,3 milj. euroa.

Henkilöstöresurssit osastoittain (HTV)

HTV	Kärki-hankkeet	Rakennepoliittiset uudistukset	Muut lakisääteiset tehtävät ml. hallinto	Yhteensä (henkilömäärä va+mr)
JOT	9,6	16,7	4,7	31,0
HAL	-	7,3	24,2	31,5
VIE	2,9	5,1	9,0	17,0
KVY	-	5,6	11,4	17,0
HPO	7,6	21,3	90,1	119,0
SVO	4	6,5	34,5	45,0
TTO	3,2	6,8	59,0	69,0
OHO	3,2	19,6	18,2	41,0
Kansliapäällikkö + sis. tark.	-	-	3,0	3,0
STEA	-	-	47,0	47,0
HILA	-	-	18,0	18,0
Yhteensä	30,5	88,9	319,1	438,5

Maksullinen ja yhteisrahoitteinen toiminta

EUROA	Henkilöstö	Muut	YHTEENSÄ	Tulot
HPO: STEA:n toiminta (yht. rah)	3 000 000	2 800 000	5 800 000	2 900 000
HPO: Peliriippuvuus (maksul.)	150 000	2 350 000	2 500 000	2 500 000
SVO: Lääkkeiden hintalautakunta (maksul.)	1 350 000	810 000	2 160 000	2 600 000
Yhteensä	4 500 000	5 960 000	10 460 000	8 000 000

Eräät erityishankkeet mom. 33.03.63 (määräraha sis. arvonnisäveron)

Eräät erityishankkeet momentin määrärahoista tehdään erillinen päätös. Momentin 2019 määräraha on 4,85 milj. euroa, josta eduskunnan päätöksen mukaisesti on varattu 3,0 milj. euroa päihitteitä käyttävien äitien hoito –hankkeelle, 1,2 milj. euroa ruoka-aputoimintaan, 0,15 milj. euroa avustajakoira-toimintaan. Lisäksi momentilla on käytettävissä aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja.

JULKAISUJEN LATAAMINEN:
julkaisut.valtioneuvosto.fi

ISSN 2242-0037 (PDF)
ISBN 978-952-00-4030-7 (PDF)